

Vaikuttavaa sosiaalihuoltoa – mitä se vaatii?

Työkokous 10.10.2016

Uuden sote-mallin mittarit ja sosiaalihuollon 'arvo'

- ▶ Sosiaalijohdon ajatuksia tilaisuuteen:
 - Kustannusvaikuttavuudesta nousee esiin yleiset indikaattorit, hinta, laatu, määrä jne
 - Vaihtoehtoiskustannuskäsite on myös huomioitava
 - Tärkeintä on tarkastella kokonaiskustannuksia asiakasnäkökulmasta: yksittäisen palvelun kustannukset eivät sitä kerro
 - Sosiaalihuolto luo valtakuntaan myös sisäistä turvallisuutta, vähentää syrjäytymistä, jne. eli asioita joiden olemassaoloa ei ehkä muutoin huomattaisikaan kuin silloin kun ne puuttuvat – miten määritellään arvo ja kustannusvaikuttavuus ?

Uuden sote-mallin mittarit ja sosiaalihuollon 'arvo' - case Eksote

Katja Klemola

**Tuottavuuden, vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden
arviointi alueellisesti integroiduissa sosiaali- ja
terveyspalveluissa - palvelujen käyttöön perustuva malli ja
esimerkkejä**

Lappeenranta 2015

198 sivua

Acta Universitatis Lappeenrantaensis 664

Diss. Lappeenranta University of Technology

ISBN 978-952-265-858-6, ISBN 978-952-265-859-3

(PDF), ISSN-L 1456-4491, ISSN

1456-4491

Katja Klemolan väitöskirja, s.3

- ▶ Aiemman tutkimuksen perusteella tuottavuuden, vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden mittaamiseen on useita lähestymistapoja.
- ▶ Tässä tutkimuksessa tuottavuutta arvioidaan panosten ja tuotosten suhteella, vaikuttavuutta palvelujen käytöllä ja kustannusvaikuttavuutta palvelujen käytön kustannuksilla.
- ▶ Kirjallisuudesta nousee esille selkeä tarve yli perinteisten organisaatorajojen menevälle jatkuvalle vaikuttavuuden seurannalle.
- ▶ Aikaisempi tutkimus kattaa kertaluontoisia selvityksiä, joissa usein mittarit ovat operatiivisella tasolla, toimialasidonnaisia tai vaikeasti mitattavissa.
- ▶ Tutkimus on suunnittelutiedettä.

Katja Klemolan väitöskirja, s.3

- ▶ Tutkimuksen lopputuloksena syntyy sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttömalli (sote-palvelujen käyttömalli), jota varten toteutetaan tietokanta ja raportointikerros.
- ▶ Sote-palvelujen käyttömallia testataan tässä tutkimuksessa kolmella eri organisaatioyksiköllä ja asiakasryhmällä, jotka ovat strategisesti merkittäviä tutkittavalle organisaatiolle ja asiakasryhmiin on kohdennettu selkeää kehittämistoimenpide (kuntoutukseen panostaminen ja vammaisten sekä vanhusten laitoshoidon purku)

Katja Klemolan väitöskirja, s.3

- ▶ Sote-palvelujen käyttömalli tuottaa tietoa kehittämistoimenpiteiden tuottavuudesta, vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta.
- ▶ Sote-palvelujen käyttömallin todetaan soveltuvan tutkittavaan organisaatioon ja sote-palvelujen käyttömalli on siellä jatkuvassa käytössä.
- ▶ Sote-palvelujen käyttömalli on siirrettävissä myös muihin sote-organisaatioihin ja laajennettavissa myös muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin ja niitä lähellä oleviin palveluihin.

Katja Klemolan väitöskirja s. 163

Perinteisellä tuottavuustarkastelulla voidaan nähdä vammaisten osalta strategisen linjauksen eteneminen: laitoshoitopäivät näyttävät vähenevän. Osin tämän vuoksi henkilökohtaisen avun kustannukset todennäköisesti kasvavat.

Vaikka laitoshoidon purku on saattanut nostaa vammaispalvelujen kustannuksia, on kustannuksia tulosten mukaan vyörynyt tämän lisäksi myös muihinkin yksiköihin.

Kun yhden vuoden tarkasteluun lisää vielä usean vuoden tarkastelun verkostonäkökulmasta, voidaan saada perinteistä tarkastelua laajemmin selville strategisten toimenpiteiden, kuten vammaistenlaitoshoidon purun, vaikutuksia.

Laitoshoidon purun osalta tämän tutkimuksen esimerkkitapauksen tarkasteluajanjakso (3 vuotta) on melko lyhyt, että siitä voisi tehdä lopullisia johtopäätöksiä vaikuttavuudesta.

Strategisten kehittämistoimenpiteiden tarkasteluajanjakso tulisi olla 3–10 vuotta.

Kiitos

